

Niets zonder God

Jonathan Edwards

uitgave van:

De Tabernakel
preken met verwachting

Eerder uitgegeven preken van jaargang 26

1. Het lied van de engelen	Archibald Alexander
2. Hoe lees ik de Bijbel?	Thomas Watson
3. De menswording van Christus	Thomas Boston
4. Stervensgenade	William Bridge
5. Levend en dood geloof	John Newton

Jaargang 26 – nummer 6 – mei 2024

Toelichting foto omslag:

Midden in het paradijs stond de boom des levens. Terwijl alles in het paradijs goed was, en met de schepping van de mens zelfs zeer goed, wees toch deze boom des levens heen naar de bron van dit alles: onze God en Heere. Jonathan Edwards wijst terug én vooruit naar deze boom van leven. Ook in het nieuwe paradijs zal de boom des levens staan. Wij hier op deze aarde leven in het gemis van deze boom, dieper nog, we zouden er niet mee om kunnen gaan door de zondige aard van onze menselijke natuur sinds de val. Het is het kruis van Golgotha, het is Christus Zelf Die voor ons opnieuw de boom des levens geworden is. Wie roemt, roeme in de Heere.

Bronvermelding

Oorspronkelijke titel: God glorified in man's dependence

Bron: www.monergism.com

De preek is vertaald onder verantwoordelijkheid van Stichting De Tabernakel. De pdf en de originele Engelse tekst zijn te vinden op de website: www.tabernakel.nl

Vormgeving en druk: Drukkerij AMV, Lunteren

Niets zonder God

Opdat geen vlees zou roemen voor Hem. Maar uit Hem zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing; opdat het zij, gelijk geschreven is: Die roemt, roeme in de Heere.

1 Korinthe 1:29-31

De christenen aan wie de apostel deze brief stuurde, woonden in een deel van de wereld waar menselijke wijsheid in hoog aanzien stond. Zoals de apostel opmerkt in vers 22 van dit hoofdstuk: 'De Grieken zoeken wijsheid.' Korinthe lag niet ver van Athene, dat al vele eeuwen het beroemdste centrum van filosofie en geleerdheid in de wereld was. Daarom wijst de apostel hen erop hoe God door het evangelie hun wijsheid heeft vernietigd en tenietgedaan. De geleerde Grieken en hun grote filosofen kenden ondanks al hun wijsheid God niet. Zij waren niet in staat om de waarheid te ontdekken als het over goddelijke zaken ging

Maar, nadat ze zonder resultaat hun uiterste best hadden gedaan, verheugde God Zich erin om Zich uiteindelijk te openbaren door het evangelie. Zij beschouwden het evangelie als dwaasheid. 'Maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou; en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zou beschamen; en het onedele der wereld, en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is, te niet zou maken' (1 Kor. 1:27-28). De apostel laat in de tekst zien waarom God dit deed: 'Opdat geen vlees zou roemen voor Hem.'

Vanuit deze woorden kunnen we opmerken wat Gods doel is als het om de verlossing gaat, namelijk dat de mens niet in zichzelf zou roemen, maar alleen in God. 'Opdat geen vlees zou roemen voor Hem' (1 Kor. 1:29). 'Opdat het zij, gelijk geschreven is: Die roemt, roeme in de Heere' (1 Kor. 1:31). Daarnaast zien we hoe dit doel is bereikt in het verlossingswerk, namelijk doordat de mens hierin totaal en

rechtstreeks van God afhankelijk is, voor al het goede dat hij ontvangt.

Alle goeds is immers in en door Christus, 'Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing' (1 Kor. 1:30). Heel de zaligheid van de gevallen en verlost mens is in deze vier dingen besloten. Ze kan niet beter worden uitgedrukt dan in deze vier dingen. Christus is elk van deze zaken voor ons, en we hebben niets hiervan anders dan in Hem.

God heeft Christus aan ons gegeven als onze wijsheid. In Hem is de gehele zaligheid en de ware uitnemendheid van wijsheid. De Grieken bewonderden wijsheid, maar Christus is het ware Licht der wereld. Alleen Hij geeft dus ware wijsheid aan het verstand. In en door Christus hebben we *gerechtigheid*. Doordat we in Hem zijn, zijn we gerechtvaardigd, zijn onze zonden vergeven en ontvangt God ons in gunst als rechtvaardigen. Door Christus hebben we *heiliging*. In Hem hebben we ware uitnemendheid van hart en verstand. Hij is zowel onze innerlijke gerechtigheid als onze toegerekende gerechtigheid geworden. Door Christus hebben we *verlossing*, ofwel de daadwerkelijke bevrijding van alle ellende en de schenking van de gehele gelukzaligheid en heerlijkheid. Zo hebben we onze gehele zaligheid door Christus, Die God is.

Dat we voor alle goeds van God afhankelijk zijn, blijkt ook hieruit: God is het Die Christus aan ons heeft gegeven, zodat we deze weldaden door Hem kunnen ontvangen. Hij is door God voor ons gemaakt tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing.

Vervolgens is het door God dat we in Christus Jezus zijn en deel aan Hem hebben en zo de zegeningen ontvangen die in Hem zijn. Het is God Die ons het geloof geeft waarmee we Christus aannemen.

Kortom, dit vers toont ons dat we voor onze zaligheid afhankelijk zijn van elke Persoon van de Drie-eenheid. We zijn afhankelijk van

Christus, de Zoon van God, omdat Hij onze wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing is. We zijn afhankelijk van de Vader, Die ons Christus heeft gegeven en Hem tot al deze dingen voor ons heeft gemaakt. We zijn afhankelijk van de Heilige Geest, want door Hem zijn we in Christus Jezus. De Geest van God geeft het geloof in Christus, waardoor we Hem ontvangen en aannemen.

Hieruit volgt de volgende leerstelling: 'God wordt verheerlijkt in het werk van de verlossing doordat de verlostten hierin geheel en al van Hem afhankelijk zijn.' Ik wil twee dingen laten zien. Ten eerste, dat de verlostten geheel en al van God afhankelijk zijn voor hun hele zaligheid. Ten tweede, dat God op deze manier wordt verheven en verheerlijkt in het werk van de verlossing.

1. De verlostten zijn volledig afhankelijk van God

De verlostten zijn geheel en al afhankelijk van God. De aard en het plan van onze verlossing is zodanig, dat de verlostten in alles rechtstreeks en geheel van God afhankelijk zijn. Zij zijn voor alles en in alle opzichten van Hem afhankelijk.

Degenen die door Jezus Christus zijn verlost, zijn voor al het goede afhankelijk van God; alle goeds hebben ze van Hem, door Hem en in Hem. Het komt *van* Hem, want Hij is de Veroorzaker en de Oorsprong van al hun heil. Het komt *door* Hem, want Hij is Degene Die alle goeds voor hen verwerft en het aan hen overdraagt. Het komt *in* Hem, want Hij is deze goede Gave zélf. Wie door Jezus Christus is verlost, is in al deze opzichten rechtstreeks en volkomen afhankelijk van God.

A. De verlostten ontvangen al hun heil *van* God

Ten eerste hebben de verlostten al hun heil *van* God ontvangen. God is de Bron ervan. Hij is de eerste en de enige Oorzaak ervan. Het is God Die ons een Verlosser heeft gegeven. God heeft voorzien in een Zaligmaker voor ons. Jezus Christus is niet alleen van God in Zijn

Persoon, omdat Hij de eniggeboren Zoon van God is, maar Hij is ook van God in Zijn ambt als Middelaar. Hij is Gods gave aan ons. God heeft Hem uitverkoren en gezalfd, Hem Zijn werk opgedragen en Hem in de wereld gezonden. En zoals het God is Die de Zaligmaker geeft, is Hij het ook Die Hem aanvaardt. Hij geeft de Verwerper en Hij schenkt het verworvene.

God geeft dat Christus de onze wordt. Hij brengt ons tot Hem. Hij verenigt ons met Hem. God geeft ons geloof om Hem aan te nemen, zodat wij deel aan Hem krijgen. 'Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof; en dat niet uit u, het is Gods gave' (Ef. 2:8). God geeft dat we werkelijk alle zegeningen ontvangen die Christus heeft verworven. God vergeeft en rechtvaardigt. God verlost van de hel. God verlost van de heerschappij van de zonde. Hij reinigt ons van onze onreinheid en geneest ons van onze mismaaktheid. God geeft de verlost hun ware uitnemendheid, wijsheid en heiligheid, en dat in twee opzichten. De Heilige Geest, door Wie God deze dingen werkt, gaat van God uit en is door Hem gezonden. Maar de Heilige Geest is ook Zelf God. Door de werking en inwoning van de Heilige Geest ontvangen we kennis van God en goddelijke zaken, een heilige gezindheid en alle genadegaven. Hij is het ook Die deze in stand houdt.

Er worden middelen gebruikt om mensen genade te schenken, maar het is God Die deze genademiddelen geeft en ervoor zorgt dat ze hun uitwerking hebben. God geeft de Heilige Schrift, Zijn Woord. God geeft inzettingen [namelijk de doop en het avondmaal], en de uitwerking daarvan is afhankelijk van de werking van Zijn Geest. God zendt evangeliedienaren, en hun bekwaamheid is uit Hem. 'Maar wij hebben deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God, en niet uit ons' (2 Kor. 4:7). Het welslagen van hun werk is volledig afhankelijk van Gods zegen en Zijn werking.

Door Gods genade

De verlost hebben alles ontvangen door de *genade* van God. Het was enkel genade dat God ons Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. De genade is groot als we kijken naar de uitnemendheid van de

gave. Gods gave is oneindig kostbaar, omdat Gods eniggeboren Zoon van oneindige waarde en oneindige heerlijkheid is, en omdat Hij de Vader oneindig lief is.

De genade is groot als we kijken naar de weldaden die ons in Hem worden gegeven. Deze weldaden zijn in dubbel opzicht oneindig, omdat we in Christus bevrijd zijn van een oneindige, eeuwige ondergang en tegelijk ook de eeuwige vreugde en heerlijkheid ontvangen. De genade van dit geschenk is groot als we kijken naar onze onwaardigheid. We verdienen het om uit Gods handen oneindige straf te ontvangen in plaats van zo'n groot geschenk.

De genade is groot als we kijken naar de manier waarop ze aan ons wordt gegeven. Wat heeft God een hoge prijs betaald om de weg te banen waarlangs wij dit geschenk kunnen ontvangen! Wat een vernedering bracht dit met zich mee. Hij gaf Zijn Zoon om onder ons te wonen. Hij gaf Hem als mens, in onze natuur, in dezelfde zwakheden als wij, maar zonder zonde. Hij gaf Hem aan ons in een nederige en gekwelde staat. En dat niet alleen, maar Hij gaf Hem als een geslacht Lam, zodat Hij een feestmaal voor onze zielen zou zijn.

In dit geschenk van God zien we Zijn volkomen vrije genade. Hij was het op geen enkele manier verplicht om deze gave te schenken. Hij had de gevallen mens kunnen afwijzen, net als Hij met de gevallen engelen heeft gedaan. Nooit hebben we iets gedaan waaraan we dit geschenk te danken hebben. Het werd gegeven terwijl we nog vijanden waren. Het werd gegeven voordat we ons tot Hem keerden. Het komt voort uit de liefde van God, Die niets aantrekkelijks in ons zag en niet verwachtte er ooit voor beloond te worden. Het is enkel genade dat de weldaden in Christus aan bepaalde mensen worden toegepast. Zij die geroepen en geheiligd zijn, moeten dit enkel en alleen toeschrijven aan het welbehagen van Gods goedheid. Dat is de enige grond waardoor er onderscheid is. Hij is soeverein en ontfermt Zich over wie Hij wil.

De mens is nu nog meer van Gods genade afhankelijk dan voor de zondeval. Hij is namelijk voor veel meer zaken afhankelijk van Gods vrije goedheid dan voorheen. Toen was hij afhankelijk van Gods

goedheid als het ging om de beloning op zijn volmaakte gehoorzaamheid. God was het immers niet verplicht die beloning te beloven en te schenken. Maar nu zijn we voor veel meer dingen afhankelijk van Gods genade. We hebben nu niet alleen genade nodig om de heerlijkheid te ontvangen, maar ook om verlost te worden van de hel en van Gods eeuwige toorn. Onder het eerste verbond waren we afhankelijk van Gods goedheid om de beloning voor onze rechtvaardigheid te ontvangen. Maar nu hebben we het nodig dat Hij ons in Zijn vrije en soevereine genade ook die rechtvaardigheid zelf schenkt, onze zonde vergeeft en ons bevrijdt van de onmetelijke schuld daarvan.

Zoals we nu voor meer zaken afhankelijk zijn van Gods goedheid dan onder het eerste verbond, zo zijn we nu ook afhankelijk van een veel grotere, vrijere en wonderlijkere goedheid. We zijn nu meer afhankelijk van de vrijmacht en soevereiniteit van Gods welbehagen. Voor de zondeval waren we van God afhankelijk voor onze heiligheid. We hadden onze oorspronkelijke gerechtigheid van Hem ontvangen, maar heiligheid werd toen niet in dezelfde weg van soeverein welbehagen geschonken als nu. De mens werd heilig geschapen, want het betaamde God om al Zijn redelijke schepselen heilig te scheppen. Het zou een belediging van Gods heiligheid zijn als Hij een redelijk schepsel onheilig had geschapen. Maar als een mens nu [na de val] heilig gemaakt wordt, is dat dankzij de volkomen vrijmacht van Gods genade. Als God het wil, kan Hij de gevallen mens nu voor altijd heiligheid ontzeggen zonder ook maar enige afbreuk te doen aan Zijn eigen volmaaktheid.

We zijn niet alleen nog meer afhankelijk van Gods genade, onze afhankelijkheid is ook veel zichtbaarder, want onze eigen ontoereikendheid en hulpeloosheid is in onze gevallen staat veel duidelijker dan voordat we zonde en ellende kenden. Het is nu duidelijker dat we voor onze heiligheid van God afhankelijk zijn, omdat we eerst zondig en volkomen onrein zijn en vervolgens heilig worden. Dat is een zichtbare verandering, zodat het duidelijker is dat God deze heeft bewerkt. Als de mens altijd heilig zou zijn en blijven, zou het niet zo overduidelijk zijn dat hij van zichzelf geen heiligheid heeft.

Onze afhankelijkheid van Gods vrije genade en gunst blijkt des te duidelijker omdat we eerst het rechtvaardig voorwerp van Zijn toorn zijn en daarna in gunst worden ontvangen. Omdat we eerst rampzalig zijn en daarna zalig, is het duidelijker dat we van God afhankelijk zijn voor de gelukzaligheid. Het is duidelijker een kwestie van vrije genade, los van enige verdienste in ons, omdat we geen enkele uitnemendheid bezitten waarmee we iets kunnen verdienen (áls er al enige verdienstelijkheid zou liggen in menselijke uitnemendheid). En het ontbreekt ons niet alleen aan ware uitnemendheid; we zijn boordevol zonde, die ons volledig heeft verontreinigd en grenze-loos weerzinwekkend is. Omdat we eerst arm en naakt zijn en geen enkel goed bezitten, en daarna verrijkt worden met alle goeds, is het des te duidelijker dat dit van God komt.

Door Gods kracht

Daarnaast ontvangen we alles door Gods *kracht*. De verlossing van de mens wordt vaak een daad van zowel wonderlijke kracht als van genade genoemd. Gods grote kracht schittert wanneer Hij een zondaar uit zijn lage staat, uit de diepten van zonde en ellende, optrekt en hem verheft naar een staat van heiligheid en gelukzaligheid, zoals we in Efeze 1:19 lezen: ‘en welke de uitnemende grootheid van Zijn kracht is aan ons, die geloven, naar de werking van de sterkte Zijner macht!.

In elke stap van onze verlossing zijn we afhankelijk van Gods kracht; als het gaat om bekering, als het gaat om geloof in Jezus Christus, als het gaat om het ontvangen van de nieuwe natuur. Verlossing is een scheppingswerk: ‘Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel’ (2 Kor. 5:17). ‘Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus’ (Ef. 2:10). De gevallen mens kan alleen tot ware heiligheid komen door opnieuw geschapen te worden. ‘En [dat u] de nieuwe mens [zou] aandoen, die naar God geschapen is in ware rechtvaardigheid en heiligheid’ (Ef. 4:24).

Verlossing is een opwekking uit de dood. ‘In welke gij ook met Hem opgewekt zijt door het geloof der werking Gods, Die Hem uit de doden opgewekt heeft’ (Kol. 2:12). Ja, het is een heerlijker

machtswerk dan de schepping op zich, of het tot leven wekken van een dood lichaam. Waarom? De uitwerking ervan is groter en voortreffelijker. Het heilige, gelukkige bestaan en het geestelijk leven dat in de bekering wordt gewerkt, is geweldiger en heerlijker dan het natuurlijke bestaan en het natuurlijke leven. En de staat van waaruit de verandering plaatsvindt – dood in zonde, totale verdorvenheid en diepe ellende – is veel verder van de bereikte zalige staat verwijderd dan alleen de dood of het niet-bestaan.

Ook is het door Gods kracht dat we in de genadestaat worden bewaard. 'Die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid' (1 Petr. 1:5). Zoals de genade bij aanvang van God is, zo is ze voortdurend van Hem en wordt ze door Hem in stand gehouden. We zouden haar kunnen vergelijken met het licht dat de hele dag van de zon komt, zowel bij de vroege dageraad als bij het verder opgaan van de zon.

Voor elke oefening van genade zijn mensen afhankelijk van Gods kracht. Voor het voortzetten van het genadewerk in het hart, voor het beteugelen van zonde en verderf, voor hun groei in heiligheid en om vrucht te dragen in goede werken. De mens is afhankelijk van Gods kracht die de genade tot volmaaktheid brengt, de ziel volkomen beminlijk maakt naar Christus' heerlijke gelijkenis en haar verzadigt met vreugde en zegen. Het is Gods kracht die ons lichaam tot leven kan wekken en tot zo'n volmaakte staat kan brengen dat het geschikt is als woonplaats voor een volmaakte, gezegende ziel. Dit zijn de meest heerlijke daden die Gods kracht uitwerkt in Zijn handelen met mensen.

Ook voor de zondeval was de mens afhankelijk van Gods kracht, maar nu is hij daar nog meer afhankelijk van. Nu heeft hij in veel meer dingen Gods kracht nodig en ook is hij afhankelijk van een wonderbaarlijkere uitoefening van Gods kracht. Het was al dankzij Gods kracht dat Hij de mens voor de zondeval heilig kon maken, maar na de zondeval is dat nog duidelijker het geval, vanwege alles wat zich tegen die heiligheid verzet. Gods kracht schittert meer als

Hij iemand die diep verdorven is en onder de macht van de zonde leeft heilig maakt, dan wanneer Hij heiligheid schenkt aan iemand die als het ware neutraal is. Het is een heerlijker machtswerk om een ziel te redden uit de handen van de duivel en de machten van de duisternis en haar zalig te maken, dan om heiligheid uit te delen waar geen vreemde overheersing en tegenstand is. 'Wanneer een sterke gewapende zijn hof bewaakt, zo is al wat hij heeft in vrede. Maar als een daarover komt, die sterker is dan hij, en hem overwint, die neemt zijn gehele wapenrusting, waar hij op vertrouwde, en deelt zijn roof uit' (Luk. 11:21-22). Er is nog zoveel overblijvende zonde in het hart die weerstand biedt en ook de satan verzet zich uit alle macht. Daarom is het een schitterender machtswerk van God om een ziel nu in een staat van genade en heiligheid te bewaren en haar naar de heerlijkheid te dragen, dan wanneer Hij in het begin, toen satan nog geen vat op de mens had, de val van de mens zou hebben voorkomen.

Zo hebben we gezien hoe de verlost en voor al het goede van God afhankelijk zijn, omdat ze alles van Hem hebben ontvangen.

B. De verlost en ontvangen al hun heil *door* God

Daarnaast zijn de verlost en voor alles van God afhankelijk omdat ze alles *door* Hem hebben. Want het is God die zowel het Middel, de Auteur als de Bron van de zaligheid is. Alles wat we hebben – wijsheid, vergeving van zonde, redding van de hel, aanneming in Gods gunst, genade en heiligheid, ware troost en blijdschap, eeuwig leven en eeuwige heerlijkheid - ontvangen we van God door een Middelaar. En deze Middelaar is God. Van deze Middelaar zijn we totaal afhankelijk, omdat we door Hem dit alles ontvangen. Zo zijn we dus ook op deze wijze afhankelijk van God. God geeft niet alleen de Middelaar, God aanvaardt niet alleen Zijn Middelaarswerk, God schenkt niet alleen door Zijn kracht en genade de dingen die de Middelaar heeft verworven, maar de Middelaar is ook Zelf God.

De zegeningen die we hebben ontvangen, zijn gekocht. Ze zijn gekocht van God. God geeft de Koper, en dat niet alleen; God is Zelf de Koper. Ja, God is zowel de Koper als de koopprijs. Want Christus, Die God is, heeft deze zegeningen voor ons gekocht door Zichzelf te geven als de prijs voor onze verlossing. Hij verwierf het eeuwige leven door Zichzelf op te offeren. 'Hij [heeft] Zichzelf opgeofferd' (Hebr. 7:27). 'Nu is Hij eenmaal in de voleinding der eeuwen geopenbaard, om de zonde te niet te doen, door de offerande van Zichzelf' (Hebr. 9:26). Ja, het was de menselijke natuur die werd geofferd, maar het was dezelfde Persoon als de goddelijke, en daarom was de prijs oneindig hoog.

Omdat we ons heil hebben ontvangen door God, zijn we op een andere manier van Hem afhankelijk dan de mens voor de val. Toen zou de mens eeuwig leven hebben door zijn eigen gerechtigheid. De mens was toen dus in zekere mate afhankelijk van iets wat in hem was. Want we zijn zowel afhankelijk van datgene *waardoor* we onze zaligheid hebben, als van datgene *waarvan* we onze zaligheid hebben. En hoewel de gerechtigheid waarvan de mens voor de zondeval afhankelijk was, inderdaad van God was, was het toch zijn eigen gerechtigheid, iets in hemzelf. Hij was dus niet zo rechtstreeks van God afhankelijk.

Maar nu is de gerechtigheid waarvan we afhankelijk zijn niet in onszelf, maar in God. We worden door Christus' gerechtigheid behouden. Hij is voor ons tot gerechtigheid gemaakt. Daarom wordt er over Hem geprofeteerd dat dit de Naam zal zijn, waarmee men Hem noemen zal: 'DE HEERE ONZE GERECHTIGHEID' (Jer. 23:6). Omdat de gerechtigheid waardoor wij gerechtvaardigd worden Christus' gerechtigheid is, is het de gerechtigheid van God. 'Opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem' (2 Kor. 5:21).

Zo hebben we in de verlossing niet alleen alle dingen *van* God, maar ook *door* Hem. 'Nochtans hebben wij maar één God, de Vader, uit Wie alle dingen zijn, en wij tot Hem; en maar één Heere, Jezus Christus, door Wie alle dingen zijn, en wij door Hem' (1 Kor. 8:6).

C. De verlost en ontvangen al hun heil in God

Verder hebben de verlost en al hun goeds *in* God. We hebben het niet alleen van Hem en door Hem, maar het bestaat in Hem; Hij is ons heil. Het goede van de verlost en is ofwel objectief ofwel inherent. Met het objectieve bedoel ik hetgeen buiten hen aanwezig is. Het bezit en genot daarvan maakt hen gelukkig. Met het inherente bedoel ik de uitnemendheid of vreugde die in de ziel zelf aanwezig is. Met betrekking tot beide hebben de verlost en al hun goeds in God. Ja, God Zelf is hun heil.

Ten eerste, de verlost en hebben hun *objectieve* heil in God. God Zelf is het grote goed waar zij door de verlossing het bezit en genot van krijgen. Hij is het allerhoogste goed en de optelsom van al het goede dat Christus heeft verworven. God is de erfenis van de heiligen. Hij is het deel van hun ziel. God is hun rijkdom en schat, hun voedsel, hun leven, hun toevlucht, hun sieraad en kroon, hun eeuwige eer en heerlijkheid. Zij hebben niemand anders in de hemel dan God. Hij is het grote goed waar de verlost en bij de dood door worden ontvangen, en waartoe ze zullen opstaan aan het einde van de wereld. De Heere God is het Licht van het hemelse Jeruzalem. Hij is de 'rivier van het water des levens' en 'de boom des levens, die in het midden van het paradijs Gods is'. De heerlijke voortreffelijkheden en de schoonheid van God zullen de gedachten van de heiligen voor eeuwig vermaken. De liefde van God zal hun eeuwige feest zijn. De verlost en zullen inderdaad ook van andere dingen genieten, bijvoorbeeld van de engelen en van elkaar. Zo zullen er nog meer dingen zijn die hen blij en gelukkig maken. Maar waar ze in dat alles precies van zullen genieten, is wat erin zichtbaar zal zijn van *God*.

Ten tweede, de verlost en hebben hun *inherente* heil in God. Het inherente heil is tweeledig; het is zowel voortreffelijkheid als vreugde. Dit ontvangen de verlost en niet alleen *van* God, in de zin dat Hij er de oorzaak van is, maar ze bezitten het ook *in* Hem. Ze bezitten geestelijke voortreffelijkheid en vreugde doordat ze in zekere zin deel hebben aan God. Ze worden voortreffelijk gemaakt omdat God

Zijn voortreffelijkheid aan hen meedeelt. God legt Zijn eigen schoonheid, Zijn schitterende gelijkenis, op hun ziel. Ze zijn deelgenoten gemaakt van de goddelijke natuur, Gods morele gelijkenis (2 Petr. 1:4). Ze zijn heilig doordat ze deelgenoten zijn gemaakt van Gods heiligheid (Hebr. 12:10). De heiligen zijn sierlijk en gezegend omdat God Zijn heiligheid en vreugde aan hen meedeelt, zoals de maan en de planeten schitteren vanwege het licht van de zon. God straalt als het ware iets van Zichzelf uit naar de gelovige, waardoor deze een geestelijke vreugde en blijdschap ervaart. In deze zaken hebben de verlostten gemeenschap met God; ze hebben deel aan Hem.

De heiligen hebben zowel hun geestelijke voortreffelijkheid als hun gelukzaligheid door de gave van de Heilige Geest en Zijn inwoning in hun ziel. De Heilige Geest is hier niet alleen de oorzaak van, maar ook het beginsel. De inwoning van de Heilige Geest is voor de ziel een levend beginsel. De Heilige Geest werkt in, aan en door de ziel. Zoals een bron water doet opwellen en verspreidt, zo doet de Heilige Geest hetzelfde met heiligheid. 'Maar zo wie gedronken zal hebben van het water, dat Ik hem geven zal, die zal in eeuwigheid niet dorsten; maar het water, dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven' (Joh. 4:14). En: 'Die in Mij gelooft, gelijk de Schrift zegt, stromen van levend water zullen uit zijn buik vloeien. En dit zeide Hij van de Geest, Die ontvangen zouden, die in Hem geloven' (Joh. 7:38-39).

Wat Christus voor ons verworven heeft, is de fontein van water uit Johannes 4 en de stromen van levend water waarover in Johannes 7 wordt gesproken. De zegen die de verlostten in de hemel zullen ontvangen, is die rivier van het water des levens die voortkomt uit de troon van God en het Lam (Openb. 22:1). Dit betekent ongetwijfeld hetzelfde als die stromen van levend water uit Johannes 7:38-39, die op een andere plek 'de beek van Gods liefelijkheden' wordt genoemd (Ps. 36:9). Hierin bestaat de volheid van het heil dat de heiligen van Christus ontvangen. Door de Heilige Geest hebben zij gemeenschap met Christus in Zijn volheid. God heeft Hem de Geest niet met mate gegeven, en zij ontvangen uit Zijn volheid genade op

genade. Dit is de volle erfenis van de heiligen. Daarom wordt dat beetje van de Heilige Geest dat gelovigen in deze wereld hebben, het onderpand van hun erfenis genoemd. 'Die ons ook heeft verzegeld, en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven' (2 Kor. 1:22). En: 'Die ons nu hiertoe bereid heeft, is God, Die ons ook het onderpand des Geestes gegeven heeft' (2 Kor. 5:5). En: 'In Wie gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met de Heilige Geest der belofte; Die het onderpand is van onze erfenis, tot de verkrege verlossing, tot prijs van Zijn heerlijkheid' (Ef. 1:13-14).

Over de Heilige Geest en goede gaven wordt in de Schrift hetzelfde gesproken. Wanneer Gods Geest aan de ziel wordt geschonken, omvat dit geschenk als het ware alle goede gaven. 'Hoeveel te meer zal uw Vader, Die in de hemelen is, goede gaven geven aan hen, die ze van Hem bidden!' (Matth. 7:11). In Lukas is het: 'Hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven aan hen, die Hem bidden?' (Luk. 11:13). Dit is de volle zegen waarvoor Christus stierf en die het onderwerp is van de beloften van het Evangelie. 'Christus heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons; want er is geschreven: Vervloekt is een ieder, die aan het hout hangt. Opdat de zegening van Abraham tot de heidenen komen zou in Christus Jezus, en opdat wij de belofte des Geestes verkrijgen zouden door het geloof' (Gal. 3:13-14). Gods Geest is de grote belofte van de Vader! 'En ziet, Ik zend de belofte Mijns Vaders op u' (Luk. 24:49). Daarom wordt Gods Geest ook wel genoemd de 'Geest der belofte' (Ef. 1:13).

Christus ontving dit beloofde geschenk en kreeg het in handen zodra Hij het werk van onze verlossing had voltooid, om het uit te delen aan allen die Hij had verlost. 'Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van de Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort' (Hand. 2:33). Daarom ligt alle heiligheid en gelukzaligheid van de verlost in God. Het ligt in de schenking, inwoning en het handelen van Gods Geest. Nu en eeuwig zijn heiligheid en gelukzaligheid de vrucht, omdat God in hen woont en zij in God.

God heeft ons de Zaligmaker gegeven, Hij heeft al ons heil gekocht. God is dus de Verlosser én de koopprijs. Ja, Hij Zelf is ook de verworven zaligheid. Dus alles wat we hebben is uit God, en door Hem, en in Hem. 'Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen' (Rom. 11:36). In plaats van 'tot Hem' zou je vanuit het Grieks ook kunnen zeggen: 'in Hem'.

2. God wordt verheerlijkt in het verlossingswerk

Omdat de verlostten geheel en al van God afhankelijk zijn, wordt God in dit verlossingswerk verheerlijkt.

Oog voor Gods volmaaktheden

De mens heeft vanwege zijn afhankelijkheid van God des te meer reden en plicht om op de volmaaktheden en algoegzaamheid van God te letten en ze te erkennen. Hoe meer het schepsel van Gods volmaaktheden afhankelijk is en hoe belangrijker ze voor hem zijn, hoe meer reden hij heeft om er opmerkzaam op te zijn. Hoe meer Gods kracht en genade ons aangaan en hoe meer we ervan afhankelijk zijn, hoe meer reden we hebben om er aandacht aan te schenken. Hoe sterker en rechtstreekser we van Gods heiligheid afhankelijk zijn, hoe meer reden we hebben om daar acht op te slaan en het te erkennen. Hoe sterker en vollediger we van de goddelijke volmaaktheden van de verschillende Personen van de Drie-eenheid afhankelijk zijn, hoe meer reden we hebben om hun goddelijke heerlijkheid op te merken en te belijden.

Op datgene wat ons het meest aangaat, wordt het meest gelet. Als we van iets of iemand afhankelijk zijn, dwingt dat ons wel in het bijzonder tot aandacht en opmerkzaamheid. Dingen waar we niet sterk van afhankelijk zijn, kunnen we gemakkelijk verwaarlozen. Maar we kunnen nauwelijks iets anders doen dan aandacht schenken aan dat waar we sterk van afhankelijk zijn. We zijn volslagen afhankelijk van God en Zijn volmaaktheden, en dat in zoveel opzichten. Daardoor worden God en Zijn heerlijkheid ons voortdurend voor ogen gesteld, naar welke kant we ook kijken.

We hebben des te meer reden om te letten op Gods algenoegzaamheid wanneer al onze bekwaamheid in alle opzichten uit Hem is. We hebben te meer reden om Hem te bewonderen als het allerhoogste goed en als de bron van zaligheid. Zo'n totale afhankelijkheid van God laat ons Zijn algenoegzaamheid zien. Hoe groter onze afhankelijkheid van God, des te groter blijkt de leegheid van de mens. Hoe groter de leegheid van de mens, des te groter moet de volheid zijn van het Wezen dat hem vult.

Dat wij alles van God hebben, toont de volheid van Zijn kracht en genade. Dat wij alles door Hem hebben, toont de volheid van Zijn verdienste en waardigheid. En dat wij alles in Hem hebben, toont Zijn volheid van schoonheid, liefde en geluk. En de verlostten hebben, vanwege hun grote afhankelijkheid van God, niet alleen des te meer reden, maar ook des te meer de verplichting om Gods heerlijkheid en volheid te overdenken en te erkennen. We zijn totaal, direct en geheel afhankelijk van Gods algenoegzaamheid en heerlijkheid. Hoe onredelijk en ondankbaar zouden we zijn als we dit niet zouden erkennen?

Gods heerlijkheid is onvergelijkbaar groter dan de onze

Uit deze volslagen afhankelijkheid blijkt hoe groot Gods heerlijkheid is in vergelijking met die van ons, mensen. Doordat de mens geheel en al van God afhankelijk is, blijkt dat wij niets zijn en dat God alles is. Hieruit blijkt dat God oneindig boven ons staat. Ja, hieruit blijkt dat Zijn kracht, wijsheid en heiligheid oneindig veel groter zijn dan onze kracht, wijsheid en heiligheid. Hoe grote en heerlijke gedachten we ook over God hebben, als we het verschil niet zien tussen God en ons, tussen Zijn heerlijkheid en onze staat, zullen we niet geneigd zijn om God de eer te geven die Zijn Naam toekomt.

Als de mens zich op enige manier gelijkstelt aan God of zich met Hem probeert te meten, beseft hij niet goed dat God van hém grote eer en diep ontzag verdient. Zelfs niet als hij wel erkent dat God recht heeft op eer en ontzag van degenen die verder bij Hem vandaan zijn. Hoe meer de mens zichzelf verheft, des te minder zal hij

geneigd zijn God werkelijk te verheffen. Gods doel met deze weg van verlossing is (als we belijden dat de Schriften een openbaring van Gods gedachten zijn) dat de volheid van God en de leegte van de mens aan het licht komen. Ja, dat blijken zal dat God alles is en de mens niets. God wil dat geen mens zich tegenover Hem op iets kan beroemen (1 Kor. 1:29). Dit impliceert dat het Zijn doel is om Zijn eigen eer te bevorderen. Want hoe meer de mens zich beroemt tegenover God, des te minder roem God wordt toegeschreven.

God is al onze achting waardig

Doordat God het zo leidt dat de mens geheel en al van Hem afhankelijk is, zorgt God ervoor dat Hij onze gehele ziel heeft en het voorwerp van onze onverdeelde eerbied is. Als we gedeeltelijk van God en gedeeltelijk van iets anders afhankelijk zouden zijn, zouden we onze achting verdelen over de verschillende dingen waarvan we afhankelijk zijn. Zo zou het zijn als we slechts voor een deel van ons heil van God afhankelijk waren, en voor een ander deel van onszelf of een ander wezen. Of stel dat het zo zou zijn dat we alle goeds alleen van God ontvangen, maar dat het ons geschonken zou worden door een ander, die niet God is. Wat zou er dan gebeuren? Dan zou ons hart verdeeld worden tussen het goede zelf én degene die het goede uitdeelt én Hem van wie we het goede ontvangen. Maar nu is hier geen aanleiding toe, omdat we de zaligheid niet alleen van God hebben, maar ook door Hem, ja Hij Zelf is het goede dat we van Hem en door Hem hebben. Dit zorgt ervoor dat alles wat onze verering vraagt, rechtstreeks naar God leidt. Alles komt samen in Hem als het middelpunt.

3. Toepassing

Alle eer aan God

In het verlossingswerk zien we de wonderlijke wijsheid van God. God heeft de leegte en ellende van de mens, zijn lage, verloren en verdorven staat waarin hij door de val is gezonken, gebruikt om Zijn eigen heerlijkheid te bevorderen. Dat doet Hij op verschillende manieren, maar in het bijzonder doordat de mens nu veel sterker

en duidelijker van God afhankelijk is. God heeft er vreugde in om de mens uit de troosteloze diepte van zonde en ellende omhoog te trekken. Maar hoewel het God behaagde om de mens een buitengewone uitnemendheid, eer, heerlijkheid en zegen te geven, heeft de mens in geen enkel opzicht iets om zich op te beroemen. Overduidelijk komt God alle eer toe. Want onze zaligheid ligt vast in een pure, absolute en goddelijke afhankelijkheid van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

In dit verlossingswerk krijgt elke persoon van de Drie-eenheid evenveel eer. Het scepstel is in alles volkomen afhankelijk van alle drie de Personen. Alles is van de Vader, door de Zoon en in de Heilige Geest. Zo laat God Zich in het verlossingswerk zien als alles en in allen. Het is passend dat Hij Die is, en er is niemand anders, de Alfa en de Omega zou zijn in dit werk, de Eerste en de Laatste, de Een en Al.

Elke andere leer berooft God van Zijn eer

Daarom doen theologische leerstellingen en bedenksels die zich op een of andere manier tegen zo'n totale en algehele afhankelijkheid van God keren, afbreuk aan Gods heerlijkheid en ondermijnen ze het verlossingsplan. Dan hebben we het over de theologie die op een of andere manier het scepstel in de plaats van God stelt, die de mens verhoogt naar de plaats van de Vader, de Zoon of de Heilige Geest in alles wat te maken heeft met onze verlossing.

Zo'n theologie leert wel een zekere afhankelijkheid van de verlost van God, maar ontkent een totale en algehele afhankelijkheid. Ze leert dat we voor sommige dingen volledig van God afhankelijk zijn, maar voor andere dingen niet. Ze leert dat we van God afhankelijk zijn voor de gave en het aanvaarden van een Verlosser, maar ontkent dat we net zo goed geheel van Hem afhankelijk zijn om deel te krijgen aan de Verlosser. Ze leert dat we volledig van de Vader afhankelijk zijn in het geven van Zijn Zoon, en van de Zoon voor het tot stand brengen van onze verlossing, maar niet dat we net zo goed geheel van de Heilige Geest afhankelijk zijn voor onze bekering en

om in Christus te zijn en aanspraak te maken op Zijn weldaden. Zo'n theologie leert dat we van God afhankelijk zijn voor de genademiddelen, maar niet dat we geheel en al van Hem afhankelijk zijn als het gaat om het profijt ervan en de zegen erop. Ze leert dat we deels van Gods kracht afhankelijk zijn om heiligheid te verkrijgen en te beoefenen, maar niet dat we geheel en al van Gods vrije en soevereine genade afhankelijk zijn. Ze leert dat we van Gods vrije genade afhankelijk zijn om aangenomen te worden in Zijn gunst, zonder enige verdienste van onze kant, maar ze leert niet dat er niets goeds in ons is wat Hem hiertoe beweegt. Ze leert dat we gedeeltelijk afhankelijk zijn van Christus, als Degene door Wie we het leven hebben, Die nieuwe levensvoorwaarden heeft gecreëerd. Maar ondertussen houdt ze nog steeds vol dat de gerechtigheid waardoor we het leven hebben, in onszelf te vinden is, zoals het was onder het eerste verbond.

We hebben alles van God, door God en in God. Elke theologie die op de een of andere manier niet strookt met onze totale afhankelijkheid van God in alle dingen, is in strijd met het doel en de strekking van het evangelie. Het berooft het evangelie van datgene wat God juist als de glans en heerlijkheid ervan beschouwt.

De aard van het geloof

Hier zien we een van de redenen waarom het geloof het middel is waardoor we in deze verlossing gaan delen. Want een bewuste erkenning dat we in deze zaak volledig van God afhankelijk zijn, is eigen aan het geloof. Het is heel passend dat God van allen die Hij verlost, vraagt dat ze beseffen en erkennen dat ze daarvoor van Hem afhankelijk zijn. Door dit middel wil Hij Zichzelf verheerlijken in het verlossingswerk. Het is passend dat God deze eer in ieder geval ontvangt van degenen die door Hem verlost zijn en de weldaden daarvan ontvangen.

Geloof heeft een besef van wat wezenlijk is in het verlossingswerk. De ziel die gelooft, is naar eigen waarneming en handelen volledig afhankelijk van God voor haar verlossing. Geloof vernedert de mens

en verhoogt God. Het geeft alle eer van de verlossing alleen aan God. Het is noodzakelijk voor zaligmakend geloof dat de mens van zichzelf wordt ontleedigd, dat hij zich ervan bewust is dat hij 'ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt' is. Nederigheid is een belangrijke eigenschap van het ware geloof. Wie werkelijk verlossing ontvangt, ontvangt het als een kind. 'Voorwaar zeg Ik u: Zo wie het Koninkrijk Gods niet ontvangt, gelijk een kindeke, die zal er geenszins ingaan' (Mar. 10:15). Het is het verlangen van een gelovige ziel om zichzelf te vernederen en alleen God te verhogen. De taal van zijn hart is: 'Niet ons, o HEERE! niet ons, maar Uw Naam geef eer, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil' (Ps. 115:1).

Aansporing

We worden ertoe aangespoord om God alleen te verhogen en aan Hem alle eer van de verlossing toe te schrijven. Laten we ons inspannen om onze grote afhankelijkheid van God te beseffen, voor het eerst en steeds meer. Ja, om ons oog alleen op Hem te richten en te sterven aan onze zelfredzame en zelfgenoegzame gezindheid. Van nature is de mens zeer geneigd om zichzelf te verheffen en op zijn eigen kracht en goedheid te steunen, alsof het geluk van onszelf te verwachten is. Hij is geneigd om te zoeken naar vreugde buiten God en Zijn Geest om, alsof er buiten God iets goeds te vinden is.

Dit onderwijs moet ons leren om alleen God te verheerlijken. Hoe? Door Hem te vertrouwen, op Hem te steunen en Hem te loven. 'Die roemt, roeme in de Heere' (1 Kor. 1:31). Heeft iemand hoop dat hij bekeerd en geheiligd is? Dat zijn geest bedeed is met ware uitnemendheid en geestelijke schoonheid? Dat zijn zonden vergeven zijn? Dat God hem in gunst heeft aangenomen en verhoogd tot de eer en zegen van het kindschap? Dat hij een erfgenaam is van het eeuwige leven? Laat hij God dan alle eer geven! God alleen onderscheidt hem van de slechtste mensen in deze wereld, van de meest ellendige verdoemden in de hel.

Heeft iemand veel troost en sterke hoop op het eeuwige leven? Laat zijn hoop hem dan niet verheffen, maar hem des te meer aansporen

om zichzelf te vernederen, te overdenken hoe totaal onwaardig hij is om zo'n gunst te ontvangen en alleen God te verheerlijken. Blijkt iemand uit in heiligheid en is hij overvloedig in goede werken? Laat hij dan niets van de heerlijkheid daarvan aan zichzelf toeschrijven, maar alleen aan God. 'Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken' (Ef. 2:10).

